

محمد طبیبی^{۱*}، محمد فرخزاد^۲

۱- کارشناس ارشد معماری، مسئول فنی دهیاری های بخش مرکزی گرگان

۲- دکترای معماری، عضو هیئت علمی معماری دانشگاه گلستان

چکیده

امروزه طبیعت گردی در میان گونه های مختلف گردشگری از جایگاه ویژه و رشد قابل توجهی برخوردار است. توریسم طبیعت یا اکو توریسم نیز از مهمترین جاذبه های بخش گردشگری است و سالانه میلیونها نفر بمنظور دیدار از مناطق خوش آب و هوا و یا خوش منظره، تمدد اعصاب و استراحت، استفاده از آبهای معدنی و درمانی، تفریح، هیجان، ماجراجویی و غیره جذب طبیعت می شوند. بررسی جغرافیائی طبیعی ایران و نیز امکان سنجی هر کدام از جاذبه های اکوتوریستی قابل سرمایه گذاری در کشور ما بیانگر آن است که اکوتوریسم در ایران یک منبع اقتصادی کم نظیر خاص بسیار مستعد و البته رها شده به حال خود است. استان گلستان یکی از مناطق دیدنی ایران است که آکنده از جاذبه های طبیعی اعم از پارک ها، تالاب ها، آبشارها، جنگل ها، سدها و روستاهای جذاب و دیدنی است، بنابر این در این پژوهش تلاش می گردد محیط مناسب اقامتی برای گردشگران گرگان با توجه به ویژگی های اکوتوریستی بر مبنای حفاظت از محیط زیست و جذب حداکثر گردشگر طراحی گردد. روستای شמושک علیاء یکی از نقاط بکر گردشگری این استان است که در این پژوهش تلاش می گردد تاثیرات نقش اکوتوریسم را بر توسعه پایدار این روستا با روش تحقیقی پیمایشی بررسی گردد. برای این منظور جمع آوری اطلاعات بصورت اسنادی و کتابخانه ای است که تکمیل آن با مشاهدات میدانی صورت می گیرد تا مبنای نظری تدوین گردد. سپس عوامل استخراجی از مبنای نظری و مشاهدات با استفاده از تکنیک سوات تحلیل شده و در قالب ماتریس های EFE، IFE، معرفتی می گردند. راهبردهای معرفی شده در نتیجه گیری پژوهش، که برای رابطه تعاملی اکوتوریسم و توسعه پایدار روستا به کار خواهند رفت، از این ماتریس ها استخراج می گردند اولویت بندی راهبردها نیز با استفاده از تکنیک QSPM صورت خواهد گرفت. نتایج بیانگر آن است که برای توسعه اکوتوریسم در روستای شמושک باید از راهبردهای تهاجمی (SO) استفاده شود.

واژه های کلیدی: اکوتوریسم، توسعه پایدار، روستای شמושک علیاء، تکنیک سوات